

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET
Kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Helyes hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

A királynak szóló válasz átadása.

Budapest, febr. 1. Andrássy Gyula gróf ma délután Kossuth Ferencznél járt és tudatta vele, hogy táviratot kapott Bécsből, amelyben a király a kabinetiroda útján az *audienciát pénteken délelőtt 11 órára tűzi ki.* Andrássy gróf hosszasan tanácskozott ezután Kossuthtal és azzal bucsuzott el tőle, hogy még ma Bécsbe utazik.

Andrássy Gyula gróf minden valószínűség szerint még holnap visszatér Budapestre. Ez esetben szombaton délután összehívja Kossuth a vezérőrbizottságot, hogy végleges határozatot hozzon. A vezérőrbizottság ülése után a pártok ülnek össze értekezletre. Ha azonban Andrássy még szombaton is Bécsben maradna, akkor a vezérőrbizottság vasárnap fog dönteni.

A vezérőrbizottság válasza.

Budapest, febr. 1. Andrássy Gyula gróf a holnapi kihallgatáson fogja átnyújtani a királynak a szövethozott ellenzék vezérőrbizottságának válaszát. A vezérőrbizottság nem tartotta teljesen elfogadhatónak a király javaslatát, hanem *ellenjavaslattal járul a király elé.* A dolgok további fejlődése most már attól függ, hogy a király elfogadja-e a vezérőrbizottság javaslatát.

Egy bécsi lap a békéről.

Bécs, febr. 1. A „Neue Freie Presse“ Andrássy Gyula gróf bécsi útjával kapcsolatban azt írja, hogy a béke kilátásai javultak, mert Budapestről kapott értesülés szerint a koalíció vezérőrbizottsága kikapcsolta a vitából a hadsereg vezérletére, vezényletére és szervezetére vonatkozó dolgokat.

Közös miniszteri tanácskozás.

Budapest, febr. 1. Fejérváry Géza báró miniszterelnök a kora délutáni gyorsvonattal Bécsbe utazott. Este Vörös László és Feilitzsch Artur báró miniszterek is elutaztak Bécsbe, ahol holnap közös miniszteri tanácskozás lesz a külföldi kereskedelmi szerződések dolgában.

Egy főispán a királynál.

Bécs, febr. 1. A király a mai általános kihallgatások során Soós Zoltán beregmezei főispánt is fogadta.

Megvont dotáció.

Csikszareda, febr. 1. Ma érkezett ide a belügyminiszter rendelete, amelylyel a vármegyétől az állami dotációt megvonja. A megyei tisztviselők azonban február havi fizetésüket már a rendelet megérkezése előtt felvették.

Maros-Torda vármegye ellenállása.

Marosvásárhely, febr. 1. Maros-Torda vármegye törvényhatósági bizottsága ma Farkas Albert alispán elnökle alatt közgyűlést tartott. Az alispán megnyitó beszédében az alkotmányos küzdelem folytatására a bizottsági tagok támogatását kérte. Ezután a közgyűlés Lázár Jenő lemondott főispántól melegen elbucuzott és kimondta, hogy a helyébe kinevezendő kormánybiztost nem támogatja s hivatali és társadalmi téren bojkottálja.

Csendőrvilág Kassán.

Kassa, febr. 1. Ma délben az a hír terjedt el a városban, hogy néhány városi bizottsági tag meg akarja ismételni a december 30-iki esetet, amidőn a főispán tudta nélkül közgyűlést tartottak. Ezt megakadályozandó, a közgyűlési terem bezárták és Váczy József főkapitány magához vette a kulcsokat. Délután három órakor egy szakasz csendőr vonult be a városházára, elállották a közgyűlési terem ajtaját és a karzatok ajtait és senkit sem bocsátottak be.

A hontmegyei installáció.

Ipolyság, febr. 1. Szabó Mihálynak, Hont vármegye új főispánjának installációja ma délelőtt ment végbe. A vármegyeháza környékét már korán reggel katonaság és csendőrség szállotta meg. A házakon gyászlobogók lengenek. Délelőtt 10 órakor, az installáló közgyűlés megnyitásakor a templomok tornyaiban megszólalt a lélekharang és az üzleteket városzerte bezárták. A katonaság és csendőrség eltávolította a közönséget a vármegyeháza környékéről. Az installáló közgyűlésen csak egy megyebizottsági tag jelent meg: Králik Lajos ügyvéd és földbirtokos. A főispán a közgyűlés megnyitása után letette a hivatalos esküt. Králik Lajos a törvényhatóság nevében üdvözölte a főispánt, aki kinevezte Molnár budapesti ügyvédet tiszteletbeli főjegyzőnek, majd nagy beszédet mondott, amelyben azt a reményét fejezte ki, hogy nemsokára helyreáll a béke közte és a megye között. Ezzel a jegyzőkönyv hitelesítése után a közgyűlés véget ért.

A közgyűlés után Draskóczy államépítészeti felügyelő és Halava pénzügyigazgató tisztelegtek a főispánnál.

A vármegyeháza előtti téren nagy tüntetés volt és Králik Lajos megyebizottsági tagot az utcán megverték, Haán leveltárosnak pedig bezúzták az ablakait. A csendőrség Vajda megyebizottsági tagot letartóztatta, de kihallgatása után szabadon bocsátották.

Az új főispán délután 3 órakor elutazott Ipolyságról.

Fiuméből — Gönczre.

Kassa, febr. 1. Füzesséry Emil, belügyminiszteri segédfogalmazó, a fiumei »Magyar Tengerpart« volt szerkesztője, akit Pongrácz Ferencz gróf főispán a gönczi járás főszolgabírájává nevezett ki, ma tette le a hivatalos esküt az alispán kezébe. Hivatalát a legközelebbi napokban fogja átvenni.

Udvari gyász a dán királyért.

Bécs, febr. 1. IX. Keresztély dán király elhunytá alkalmából tizenhat napos udvari gyászt rendeltek el.

A hercegprimás állapota.

Budapest, febr. 1. Vaszary Kolos bíboros hercegprimás állapota változatlanul súlyos. Ma délután Müller Kálmán és Dollinger Gyula egyetemi tanárok Jordán Ferencz kezelő orvossal konziliumot tartottak a nagybeteg ágyánál. A konzilium egy óra hosszat tartott. Dollinger tanár kijelentette, hogy a hercegprimás állapota súlyos ugyan, de nincs kizárva, hogy javulás következik be. A délután folyamán a beteg állapota valamivel javult és a láz 39 fokra szállott alá.

Budapest, febr. 1. Vaszary Kolos hercegprimás állapotát a ma este kiadott orvosi jelentés rendkívül aggasztónak mondja.

Orvosok sztrájkja.

Bécs, febr. 1. Alsó-Ausztria orvosai ma megkezdték az általános sztrájkot. Az összes alsó-ausztriai orvosok, kivéve azokat, akik Bécsben praktizálnak, ma passzív rezisztenciába léptek s az oltást és a tolonczok orvosi megvizsgálását mindaddig megtagadják, míg ezért nekik állami és állásukhoz méltó díjazást nem biztosítanak. Az orvosok ez elhatározásukról az összes hatóságokat és orvosi testületeket értesítették.

Öngyilkos orvostanhallgató.

Debrecsen, febr. 1. Gyarmathy Lajos orvostanhallgató, aki szülei látogatására ide érkezett, fõbelõtte magát. Tetõt gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Halálos szerelem.

Gyula, febr. 1. Szabó Béla szolgabírósi hivatalnok ma egy Flaubertpuskával való lövés közben magát és azonnal szörnyethalt. Tettének oka: boldogtalan szerelem.

— A fiumei politikai tanácskozás.

Vio Ferencz dr. polgármester táviratot kapott Kossuth Ferencztõl, amelyben tudatja, hogy a dalmát megbízottak kívánságára, akik csak február 19-ére érkezhetnek Fiuméba, a magyar-horvát-dalmát tanácskozást e napra halasztották és így a vezérõbizottság kiküldöttjei csak február 18-án este érkeznek meg Fiuméba. — A tanácskozás céljaira már kibérelték az Európa-szálló nagytermét és a nagyteremmel szomszédos két szobát. Ha ugyanis valamely kérdésnek külön-külön megvitatása válnék szükségessé, az egyik szobában a magyarok, a másikban pedig a horvátok és dalmátok fognak tanácskozni.

KÜLÖNFÉLE.

Lapunk legközelebbi száma Gyertyaszentelõ Boldogasszony holnapi ünnepe miatt vasárnap, a hó 4-én reggel fog megjelenni.

— A torpedógyári sztrájk megszünt. Már lapunk tegnapi számában közöltük, hogy Riedl torpedógyári munkafelügyelõ, aki ellen a munkások haragja irányult, lemondott állásáról és elhagyja Fiumét. Ma délután a rendõrség, mint elsõfoku iparhatóság az igazgatóság megbízásából tudatta e hírt a munkások három megbízottjával, akik a munkás-egyesület helyiségében tegnap délután öt órakor gyûlésre hívták össze a gyár munkásait, hogy a dolgról értekezzenek. A munkások nagy örömmel vették tudomásul Riedl távozását és elhatározták, hogy megkérik az igazgatóságot, hogy Riedl ellenõrzõ munkáját ezentul egy általuk választandó felügyelõ bizottság végezze, amely egyuttal szószólója lesz felmerülõ panaszainak az igazgatóság elõtt. Az igazgatóság ma beleegyezett a munkások kérésének teljesítésébe, amit Dolzani rendõrkapitány délelõtt közölt a sztrájkolókkal. Erre a munkások elhatározták, hogy szombaton munkába állanak.

— A póttartalékosok családjainak. A fiumei magyar királyi államvasuti alkalmazottak körében gyûjtés indult meg a behívott póttartalékosok családjainak segélyezésére.

— Erdõdy Ferencz gróf meghalt. Mint Budapesti táviratozzák, Erdõdy Ferencz gróf, valóságos belsõ titkos tanácsos, a fõrendházak örökös jogu tagja, Varasd megye örökös fõispánja, a múlt éjjel a fõvárosban meghalt. Erdõdy Ferencz gróf, 1830 január 9-én született, feje volt a család idõsebb ágának s Nyitra-, Vas-, Veszprém- és Krassó-Szörény-vármegyékben, valamint Horvátországban kiterjedt birtokok ura volt. Tegnap este

11 órakor tért a színházból haza. Családja körében töltötte az idõt, midõn éjfél tájban elcsúszott és eszméletlenül a földre bukott. Családja mindenképpen segíteni igyekezett rajta és azonnal orvosért is küldtek, de a gróf néhány pillanat múlva meghalt. Mint az orvosok megállapították, halálát szélütés okozta. Holttestét Szombathelyre szállítják és ott fogják eltemetni.

— A Fiumei Otthon estélye. A Budapesten fennálló Fiumei Otthon tegnap családias estét tartott, amely igen szép magyar és olasz közönséget gyûjtött a kör díszes helyiségeibe. A vacsora elõtti hangversenyt a fiumei ifjuság kedves olasz népies zenéje nyitotta meg. A mandolinokból és népies hangszerkekbõl alakított kart Galozzi Alfredo vezette és hét fiatal hölgy is résztvett benne. Taps volt bõven. Az estély fénypontja May-Münster Cornélia énekesnõ volt. A Sevillai borbély-ból és a Traviata-ból adott elõ énekrészeket mestere, Merli Quizino tanár jelenlétében, zongorán De Santis Arturo kísérette. Mind a két számot viharosan megtapsolták s az énekmûvésznõt a társaság gyönyörû virágbokrétaival lepte meg. Az ezt követõ társasvacsora során Dessewffy Arisztid alelnök a jelenlevõ szép hölgytársaságot köszöntötte fel és a mûvészeknek köszöntötte meg kiváló szíveségüket. Még többen is szólottak magyar és olasz nyelven, köztük, Gonda Béla miniszteri tanácsos, Bodola Lajos mûegyetemi tanár és Erdõdi Béla fõigazgató. Az utóbbiak a jelenlevõ fiatalokat köszöntötték. Vacsora után még egy kis olasz zene és tánc következett. Az említettek kivül a jelenvoltak közül fölemlítjük a következõket: Bordonnaró Antonio olasz konzul, Erdõdi Béla és neje, Gyarmathy Sándor dr. bíró, Kövesligethy Radó mûegyetemi tanár és neje, Kenedi Géza és neje, Melocco Péter és neje, Nyirák Lajos, neje és leánya, özvegy Reutter Rudolfné leányaival, Reutter Rudolf és neje, Halászné Pugnaliní Mária, Tatics Péter, Zambra Péter stb.

— Farsangi multságok. A 79. Jelasics-ezred tisztikara ma este 9 órakor a Deák-szálló nagytermében fényesen sikerült táncmultságot rendezett, amely a hajnali órákban ért véget. — A Filharmoniai Társaság ma este saját helyiségeiben igen látogatott házi multságot tartott, amely éjféltájtig kitünõ hangulatban folyt. — Ugyancsak ma este folyt le az autonóm egyesület patronátusa alatt rendezett bál a városi színházban, amelynek jövedelmét a fiumei szegény iskolásgyermekek javára fordítják. A multságon megjelentek a város notabilitásai, élükön Vio Ferencz dr. polgármester és neje Zanella Rikárd országgyûlési képviselõ. A páholypok is megjelentek szépszámu közönséggel, úgy hogy a jótékonycélú multság elõreláthatólag szép anyagi sikerrel is járt.

— Magyar és olasz katonák barátkozása. A negyvennyolcadiki szabadságharc számos érdekes epizódját örökítette meg Imre Sándor egykori Mátyás-husár visszaemlékezéseiben. Ezek közül való az a jelenet is, melyben egy huszár-csapat és egy olasz «svalizsér»-század érdekes találkozását és összebarátkozását beszéli el a medgyesi csatározások idejébõl. Emlékiratának ez a fejezete így kezdõdik:

1849 február hónap 16-án gyakorlatot tartottak a Württemberg-huszárok Medgyes mellett künn a szabadban. A kommandószó náluk még németül ment, de azért igazi magyar érzéssel szerették a hazát. Amint javában folyt a gyakorlat, egy közhuszár hangosan fölkiált s figyelmezteti az osztályparancsnokot egy csapat svalizsérre, mely egész nyugalommal közeledett a város felé. A Württemberg-huszárok és a svalizserek egymással szemben azon idõben nagy haraggal, jidegenkedéssel voltak eltelve. Valamennyi Württemberg-huszárnak haragos ráncz képzõdött a homlokán. Zugtak, békétlenkedtek, hogy hát anyám-

asszony-huszároknak tekintik õket, hogy ily közel merészkednek jönni, pedig az egész csapat alig képez egy jó fél századot. Ugy látszik — mondták — hogy az ellenséghez tartozóknak tekintenek, azért jönnek olyan bátran. — No, megtanítjuk õket azonnal huszár-ismeretre.

Az osztályparancsnok harcrendbe állította a Württemberg-huszárok osztályát a svalizsérokkal szemben. — Fiúk! kiáltott a huszárokhoz. — Elõre! Utánam! Marsch! Elindultak a svalizsérokkal szemben, elõbb ügetve, végre rajta-rajta! rohammal. A svalizserek parancsnoka, látván a kikerülhetetlen veszélyt, gyorsan leszállt vezényelt csapatának s mire a huszárok megérkeztek, valamennyi svalizsér a földön állt lova mellett, hüvelybe rejtett karddal. A reguláris katonák tudják jól, hogy mi a regula. Ha az ellenség nem ellenkezik s fegyverét nem használja, bántani nem szabad. E perczen azonban különös és meglepõ fordulat állt be. A svalizserek parancsnoka ugyanis, aki lovon maradt, a Württemberg-huszárok parancsnokának egy levelet mutatván föl, így szólt tiszta magyarsággal:

— Szünjek meg haragod, vitéz bajtárs! Nézd, kik vagyunk!

A Württemberg-huszárok parancsnoka beletekintett a levélbe s visszahökent. Aztán ismét elõrehajolt és beletekintett még jobban, mintha nem hitt volna szemének. Majd így kiáltott a huszárokhöz:

— Bajtársak! Ez a svalizser-csapat, melyet mi akkora tüzzel és haraggal rohantunk meg — nem az ellenséghez, hanem mi hozzánk tartozik. Ezek olasz lovasok, ugynevezett Kress-svalizserek, kik már rég, a múlt évben átálltak hozzánk s a magyar alkotmányra megesküdtek, hogy a szabadságért utolsó csepp vérig küzdenek. Ime bemutatom parancsnokukat, ki éppen Bem tábornok parancsa folytán jön lovas-csapatával, hogy csatlakozzék a magyar fõhadserghez. — A bemutatásra elsimultak a huszárok homlokain a redõk s lett egetrázó eljenzés és készszerítés. Sokan leszõkdöstek lovaikról, kezét szorították, összelelkendeztek és fölkiáltottak: *Evviva fratelli nostri italiani!* Mire a svalizserek visszakialtották: *Evviva fratelli Ungheresi! evviva Ungheria! evviva la libertà!* Aztán elõkerültek a boros, pálinkás butykosok, mindenféle elemõzsiák s történt ott künn a szabad ég alatt olyan fraternizálás, amelyre Árpád õsapánk is gyönyörrel tekinthetett le a magasból.

— Hajók forgalma. Tegnap és ma a következõ hajók érkeztek kikötõnkbe: a «Luigia» olasz gõzös Velenczébõl; a «Mailekovits» Adria-gõzös Cardiffból; a «Lederer Sándor» Adria-gõzös Valencziából és a «Banana» angol gõzös New-Yorkból. — Tegnap elindultak: az «Andaluzian» angol gõzös Liverpoolba; a «Tisza» Adria-gõzös Marseillebe és a «Mária Valéria» osztrák Lloyd-gõzös Triesztbe.

— Zenés mise. Holnap, pénteken, Gyertyaszentelõ Boldogasszony napján, délelõtt fél 12 órakor ünnepi zenés mise lesz a dõmtemplomban, amelyen Albertoni karnagy Gounod második nagy misejét fogja dirigálni. A zenekaron és gyermekkaron kivül részt vesznek még a mise elõadásában: Tuchtan Alice, Slovcovich Dolores, Kárpáthy Pia és Albertoniné urhölgyek, valamint Farnady Elemér dr. Montanari és Pfeffer urak, akik az egyes szóló-énekeket adják elõ.

— A Magyar Kör multsága. A Fiumei Magyar Kör holnap, pénteken este fél kilencz órakor a Deák-szálló nagytermében nagy álarczosbált rendez, melynek jövedelmét saját alapja javára fogja fordítani. A multságon bárminõ jelmezben, álarczban, vagy rendez esti ruhában lehet megjelenni. A tánczhoz a zenét a kör házizenekara szolgáltatja. Belépõdíj: személyjegy 2 korona, családjegy (3

„A Tengerpart“

a fiumei állami és magántisztviselõket azon kedvezményben részesíti, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi elõfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják házhoz hordva.

személyre) 5 korona. Jegyek kaphatók a körtagoknál, a Breisach-féle virágkereskedésben (Erzsébet-tér), a „Turul” czipőüzletben (Korzó) és a kör helyiségében.

— **Halálozás.** Fischl Gyulának, a Forgalmi Bank tisztviselőjének neje, született Pollacsek Helén, ma 27 éves korában elhunyt. Holnap, pénteken délután 2 órakor temetik a Molino-utca 1. szám alatti gyászházba.

— **Labdarugók gyakorló mérkőzése.** Az ujonan alakult Fiumei Torna Klub labdarugó csapata holnap, pénteken délután fél 3 órakor saját pályáján, a Dokk területén, labdarugó gyakorló mérkőzést tart, melyre kéri a tagoknak minél nagyobb számban való megjelenését.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság február hó 2-án, pénteken, kedvező időjárás esetén a következő tengeri kirándulásokat rendezi:

Ikába és Lovranába a Sava gőzessel délután 2 és fél órakor, érintve odament Voloszkát és Abbáziát. Visszatérés Ikából este 5 $\frac{1}{2}$ órakor, érintve Abbáziát. Menetár oda és vissza 80 fillér.

Abbáziába a *Louvana* és *Sirály* hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órakor, valamint délután 2, 3, 4, 5 és 6 órakor. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként. Utolsó járat Fiuméből Abbáziába este 6 órakor, Abbáziából vissza este 7 órakor.

— **Gondnokság alá helyezés.** A városi hatóság, mint gyámhatóság, mult hó 20-án kelt határozatával gyámosság alá helyezte özvegy Scalamera Mária elmeöngülésben szenvedő asszonyt és Peters Ágostont rendelte gyámjává.

— **Letartóztatott katonaszökevény.** Az itteni rendőrség a szlunyi kerületi kapitányság értesítésére letartóztatta Marianovics Tódor 32 éves koljani illetőségű közlegényt, aki a zárai ezredtől mult év decemberében megszökött. Átadták a katonai hatóságnak.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Magyar kiviteli társaság.** Füst Bertalan nagykereskedő terjedelmes és igen behatóan megokolt indítványt terjesztett be a budapesti kamarához a kivitel előmozdítása és e célból egy kiviteli társaság létesítése tárgyában. Az indítványban ismerteti mindenképp előt az akciókat, amelyet a kamara ez ügyben már 1902. évben indított és amely, bár az áldatlan politikai viszonyok miatt egyelőre sikerre nem is vezethetett, azt az eredményt mégis előidézte, hogy a közvélemény azóta erősen foglalkozik a kivitel fejlesztésének ügyével. Indítványozza, hogy a kamara bizottságot küldjön ki, azzal a feladattal, hogy a hazai termelés nagyobb érdekképviseletekkel, a jelentékenyebb kereskedőcégekkel érintkezésbe lépve, lehetővé tegye, egy tisztán üzleti alapon álló magyar tőkével alapított nagyszabású külkereskedelmi társaság megalakulását, mely társaság kizárólag magyar termékek kivitelével és idegen piacoknak nálunk nem termelt termékeinek, közvetlen behozatalával foglalkozzék. Az indítványozó egyúttal a létesítendő kiviteli társaságnak részletesen kidolgozott üzlettervét is befejeztette. A kamara az indítványt egyhangulag elfogadta.

+ **A kereskedelmi szerződések.** Az új olasz kereskedelmi szerződés már végérvényes fogalmazásban is teljesen elkészült. A szerződésnek a vámtarifákat tartalmazó része a nagyszabású specializáció folytán sokkal bővebb, mint az eddigi provizórium. Mint Bécsből jelentik, az osztrák parlament, lehetőleg az olasz parlamenttel egyidejűleg fogja az új kereskedelmi szerződést tárgyalni. Az *Oroszországgal* kötendő új kereskedelmi szerződés tárgyalásai is befejezésükhöz közelednek és előreláthatólag rövidesen véget fognak érni. Ugyancsak most folynak az új *belga kereskedelmi szerződés* tárgyalásai is. Az *amerikai*

külkereskedelmi viszonyok szabályozása akként fog megtörténni, hogy előreláthatólag a legtöbb kedvezményi szerződést megfogják egyszerűen hosszabbítani. Mindemellett szükséges volna, hogy a többi szerződéses állam által élvezett kedvezményeket ami áruinkra is kiterjeszszék a megújítás alkalmával.

+ **A gabonatözsde és az ötven kilogrammos súlyegység.** Néhány budapesti gabonakereskedőcég kezdeményezésére mozgalom indult meg a gabonatözsden az egy évvel ezelőtt eltörölt ötven kilogrammos súlyegység újból való visszaállítására. A gabonatözsden ma egy ívet köröztek és az érdekelt kereskedőket a mozgalomhoz való csatlakozásra hívták föl.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

Kassovitz Simon helybeli déligyümölcs-kereskedő vagy 6 hónappal ezelőtt nálunk egy kelengyét rendelt. Én, ki a Schwarz és Gerő cég nevében a rendelést fölvettem, kértem Kassovitzot, hogy az árak fölött ne tárgyaljunk, hanem legyen bizalommal hozzám; törekedni fogok magamat a szállítással kitüntetni. Ahogy ígertem, úgy meg is tartottam.

Midőn a szállítás után Kassovitznak a számlát átnyújtottuk, ő anélkül, hogy az árut és a számlát alaposan átvizsgálta volna, oda nyilatkozott, hogy a számlát, mivel az árakat sokallja, nem fogja kifizetni.

Erre én a cég nevében tanu előtt kijelentettem, hogy három havi időt engedünk arra, hogy Kassovitz meggyőződés végett bárhonnét hasonló árukat beszerezzen. Ha ezek után bizonyítani tudja, hogy tényleg magas árakat számláztunk, a cég, daczára annak, hogy a számla 780 koronát tesz ki, eláll követelésétől.

Főnti nyilatkozat után három hónappal Kassovitznak a számlát újból kézbesítettük, de e másodsorú megirt számlában körülbelül 78 koronával tévedtünk saját hátrányunkra azáltal, hogy nem vittük át egyik oldalról a másikra az átvitelt. Kassovitz, ki később maga kijelentette, hogy a tévedést rögtön észre vette, még lealkudott a végösszegeből 18 koronát, azután kiegyenlítette a számlát és azt szaldirozta. De ezzel nem elégedett meg, hanem külön nyilatkozatot is kért, hogy cégünknek további követelése rajta nincsen. A számlát kézbesítő fivérem, kinek a tévedésről sejtelve sem volt, ezt a kérést szó nélkül teljesítette.

Rögtön, fivérem visszatérte után rájöttünk a tévedésre, mire öcsém visszatérve Kassovitzhoz, kérte a tévedés okozta különbözetnek kiegyenlítését. Kassovitz cinikus válasza az volt, hogy tud a tévedésről, de fizetni nem fizet, mert neki már kezében van a teljes kiegyenlítést nyugtázó nyilatkozat.

Kassovitz eljárása rendkívül felháborított bennünket, de azért egyideig vártunk a dolog elintézésével. Ma, körülbelül hat hét után, én magam Kassovitz irodájába menve, békés hangon kértem, hogy a tévedés okozta különbözetet egyenlítse ki. Figyelmeztettem, hogy nem válhatik előnyére egy cégnek, ha ilyen eljárása nyilvánosságra kerül. A dologból szóváltás fejlődött ki közöttünk. Végül kijelentettem, hogy Kassovitz ez eljárása annyira felháborított heteken át, hogy már az utcán kiköptem volna előtte és csak arra voltam tekintettel, hogy neje társaságában ment. De lesz alkalom eljárását a lapokban közzétenni.

Erre Kassovitz azt felelte, hogy jó lesz távoznom és egyúttal tettegességgel fenyegetett meg. Én végső felháborodásomban közönséges pimasznak neveztem erre Kassovitzot, ki maga körül érezvén irodái személyzetét és munkásait, öklével arczomba csapott, úgy hogy a vér csak úgy patakzott rólam. Ezzel még nem elégedett meg, hanem lefogottot emberivel és tovább ütlegelt. Természetes, hogy 5—6 egyénnel szemben nem is tudtam védekezni.

Ezek után kötelességét érzem annak, hogy Kassovitz állatias, brutális eljárását a nyilván-

nosságra hozzam, a közönség megítélésére bizván egyúttal a dolog üzleti részében tanúsított piszkos eljárását is. Lehet, hogy Kassovitz nyilatkozatomra válaszulni fog, de én előre kijelentem, hogy arra nem fogok reagálni. Uri embertől elégtételt kérek, Kassovitz ellen azonban megteszem cselekedete miatt a bünvádi följelentést.

Gerő Vilmos,
a Schwarz és Gerő cég beltagja.

* Az e rovatban közlöttékért a beküldőt terheli a felelősség. — A szerk.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Caffe Internazionale

FIUME, Via Alessandrina 3. sz.

Ma és minden este

Varieté Előadás

(családi programmal)

a híres „Ideal Fregolino” nemzetközi Varieté társulat által. Ének, tánc, átváltozó művészet, némajáték stb.

Naponta teljesen új és mulattató műsor!

Szabad bemenet!

Az igazgatóság.

Az ujonnan átalakított és minden kényelemmel berendezett „Internationale” kávéházban a kitünően előállított kávé és egyéb kávéházi italokon kívül kifogástalan magyar és német konyha, legjobb bel és külföldi borok, valamint a híres KÖBANYAI SÖR áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Minél számosabb látogatást kér tisztelettel

ERTEL GUIDO

a „Steinfeld” vendéglő volt főpinczére.

Kitünő házi koszt.

Február 1-től kezdve igen izléses házi koszt kapható. Czim: Via Germania 3. szám 8. ajtó.

Használt és új

Zsákok raktára

bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Ha a gyermek-

nek gyógyszer kell beadni és a gyermek szívesen veszi azt, úgy meglehetünk róla győződve, hogy a gyógyszer hatása sokkal előbb és jobban lesz észrevehető, mintha a gyermek a gyógyszert csak kényszerítve veszi be. Ez főleg a SCOTT-féle EMULSIÓ-nál tapasztalható, amely jó ízű és könnyen emészthető készítmény. A legfinomabb norvégiai gyógycsukamájolajból készül méz és nátron hypophosphitok hozzáadásával. A SCOTT-féle EMULSIÓ különösen gyermekbetegségeknél alkalmazható kiváló eredménnyel. A gyermeket erőssé és izmosá teszi és rendes testi fejlődését előmozdítja. A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a hátán nagy csukátvívó halász-védjegy.

MAGYAR ÖN?

ugy okvetlen keresse fel a **Riva Szápáryn** levő

Magyar vendéglőt,

hol a legizletesebb magyar ételek és valódi magyar borok lesznek a n. é. közönségnek felszolgálva.

Az első és egyedüli magyar vendéglő február 1-től előfizetést nyit

ebéd, vacsora

étkezésre és hogy ezt mindenkinek könnyen hozzáférhetővé tegye,

havi 26 forintért.

Étkezés: délelőtt 3 tál, este egy tál étel, étlap szerint választva.

A legjobb magyar pezsgő üvege **7 korona**.

Palackborok legolcsóbb áron.

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.

(Whitehead palota).

Felkéretik a t. cz. közönség, a bronz és teracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

Hotel „De la Ville“.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a

„De la Ville“ Szállodát, **

** Éttermet és Kávéházat

saját kezelésembe vettem,

A „De la Ville“ étteremben minden időben a legkiválóbb és legizletesebb magyaros ételek és kifogástalan italok kerülnek kiszolgálásra.

Előfizetések bármely időben készséggel és a legjutányosabb áron fogadtatnak el.

A mélyen tisztelt vendégek szives pártfogásukért esedezik

kiváló tisztelettel

Szentgyörgyi Ferencz

a „De la Ville“ szálloda tulajdonosa

Fiume első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Fischl Gyula, a Forgalmi Bank r. t. tisztviselője, úgy a maga, mint gyermeke Miklós és az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy forrón szeretett drága hitvese

FISCHL GYULÁNÉ

szül. **POLLACSEK HELÉN**

életének 27-dik, boldog házasságának 7-ik évében, hosszú szenvedés után f. hó 1-én jobblétre szenderült.

A drága halott hült tetemét f. hó 2-án (pénteken) délután 2 órakor fogják a Via Molino 1. szám alatti lakásból az itteni izr. sirkertben örök nyugalomra helyezni.

Fiume, 1906 február 2-án.

A gyászoló család.

Tevékeny biztosítási ügynökök

fix fizetéssel és jutalékkal

kerestetnek

Ajánlatok

„biztos jövedelem“

jelige alatt e lap kiadóhivatalába czimzendők.

Első fumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai müintézet

Tipografia artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, **FIUME** palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászathba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUISCÉ

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

Nyomatott az „Unio“ könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry)